

AFLYSNINGER

SSF sætter fokus på dårligt billetsalg

- Det gør altid ondt at skulle aflyse et arrangement.

Sådan lyder det fra SSFs kulturkonsulent Nina Lemcke efter at SSF på det seneste har været nødt til at aflyse flere kulturarrangementer - primært på grund af for få solgte billetter. Således ramte det i fredags Concerto Copenhagen, der skulle have spillet i Deutsches Haus i Flensborg. Koncerten hørte med til koncertrækken SpilDansk, og den var arrangeret af SSF, SdU, Aktivitetshuset, Skoleforeningen og Centralbiblioteket. Alligevel lykkedes det ikke at sælge nok billetter til at gennemføre koncerten.

- Vi oplever desværre, at det grundlæggende er blevet sværere at sælge billetter. Det gælder særligt klassiske koncerter, men ikke kun dem. Da Folkeklubben forleden spillede i Slesvig, var billetsalget også meget beskedent, hvilket er trist, når man tager højde for den musikalske kvalitet, samt hvor meget Folkeklubben sælger i Danmark, fortæller Nina Lemcke.

Komme til bunds

Kulturkonsulenten vil nu tage

emnet op med SSFs teater- og koncertudvalg og med kulturudvalget.

For hende handler det ikke om at forfalde i aktionisme for at få solgt nogle få ekstra billetter.

- Vi bliver først og fremmest nødt til at finde ud af, hvad det skyldes, siger hun, og peger på flere ting, som hun har iagttaget.

Dertil hører, at billetsalget siden Corona-nedlukningerne aldrig er kommet op på samme niveau som før nedlukningerne. Det oplever andre spillesteder også. Et andet problem kunne være det store tilbud indenfor det danske mindretal. Foruden SSF tilbyder SdU og Centralbiblioteket også jævnligt kulturarrangementer. Men også Borgerforeningen, Skoleforeningen, Foreningen Norden, Aktivitetshuset, Flensborg Avis, Kirken og SSW har kulturelle arrangementer.

- Det kan man ikke fortænke dem i, og vi arbejder også tæt sammen på det kulturelle område. Men vi planlægger hver for sig ud fra vores egen kalender, hvilket nemt kan betyde, at vi på nogle tidspunkter har et

overtilbud, forklarer Nina.

Fra torsdag til lørdag tilbød mindretallet i Flensborg og Harreslev for eksempel Kabaret Nostalgia, Clara Sofie Fabricius, sangaften i Flensborg, fællesang i Harreslev, familiekoncert, temaaften om det moderne Grønland, en udstillingsåbning, lottoaften, Sydslesvigs Festival for tråd og garn, morgensang, og en koncert med Who Killed Bambi og Asbjørn.

Overtilbuddet rammer især Flensborg, hvor flere mindretalorganisationer og foreninger holder til og hvor der traditionelt sælges flere billetter.

Håber på kortvarigt problem

- Det er som sagt for tidligt at komme med konkrete svar på, hvorfor billetsalget er for nedadgående. Der er mange ting, der skal tages med ind i overvejelserne. Skyldes det digitalisering, forsigtighed efter Corona, er tilbuddet indholdsmæssigt i orden, skal vi droppe nogle af de klassiske koncerter, skal vi investere mere i markedsføringen, skal vi fokusere på store pop-koncerter i Flensborg eller er der indenfor mindretallet

måske ikke længere et så stort behov for danske kulturtilbud i Sydslesvig, spørger Nina, og understreger, at hun håber på en midlertidig forsigtighed blandt publikum.

- For det ville jo betyde, at vi kan få billetsalget op igen. Det er selvfølgelig mit store ønske, for vi vil godt kunne tilbyde aktuel dansk kultur i hele sin bredde - i Sydslesvig. Og så skal kultur opleves live og i godt selskab. Men det er også klart, at vi hverken kan være kunstnerne eller pengegeberne det bekendt at spille dyre koncerter i næsten tomme koncertsale, fastslår Nina Lemcke, der slutter af med at pege på den kommende koncert med den Jyske Opera. Den 22. november vises H.C. Andersens operaeventyr "Ravnen" i Flensborg. En klassisk koncert, der sælger godt i Danmark, men om den også fungerer i Sydslesvig, må de næste uger vise.

Billedet foroven er fra koncerten Who Killed Bambi med Asbjørn. Den blev grundet for få solgte billetter rykket fra Deutsches Haus til Ansgar Kirken.

03 Stemningsfulde melodier med Kabaret Nostalgia

03 SdU var igen med til DGI's landsmøde

07 Sydslesvigs Festival for garn og tråd var atter en succes

08 Portræt af en ildsjæl: Norbert Thomsen - stadig sportsmand

9. SSF Holtenå: Filmaften "Margrethe den første", **Dansk Forsamlingshus Holtenå** kl. 19
Torsdagsklubben: kl. 15:00, **Slesvighus**, i mødelokalet Slien
Sydslesvigs Danske Kunstforening: Åbning af udstilling med Steffen Tast og Bruno Kjær, **Flensborg Bibliotek** kl. 17
10. **SSF Rendsborg**: Lanterneløb, i børnehaven, kl. 17:30
SSF Hatlund/Langballe: Sangaften på **Hatlund/Langballe Danske Skole**, kl. 19:30
SSF Engelsby: Lottoaften, **Engelsby-Centret** kl. 19:00-23:00
SSF Sønderbrarup fælles med Arnæs og Kappel: Mortensaften kl. 18.30 i Jägersruh, Stenfelt
11. SSF: Landsmøde på **Husumhus**, kl. 9:00
SSF Moldened: Patchwork, kl. 14 – 18 i forsamlingshuset
14. Ældreklubben for Skovlund-Valsbøl: Noget om and, gås og æbler, kl. 15-17, **Valsbølhus**
Seniorklubben Midtangeln: Bingo i Wolleshuus 2 kl. 15
Lyksborg Kvindeforening: Møde på skolen kl. 15:30, spilleeftermiddag
Biffen Flensborg: Det vanskabte land, **Flensborghus** kl. 19:30
SSF Sct Jørgen/Mørvig: Lottoaften, **Jens Jessen Skolen**, kl. 19:30
Historisk Samfund Kreds Sydslesvig: Foredrag ved Elsemarie Dam-Jensen, Sange og sangtradition i Sønderjylland, **Tivolisalen, Südergraben 36, Flensborg**, kl. 17:00
Bøglund Seniorklub: Spilleeftermiddag kl. 14.30 – 17.30 i forsamlingshuset
SSF Slesvig: Spissammen kl. 18 i **Slesvig Børne- og Ungdomshus**
15. **Oksbøl Kvindeforening** mødes kl. 14:30
SSF Treja: Familie-julehygge-historier kl. 16.30 – 17.30 i **Ørsted børnehave**
16. **SSF Gettorp**: Bankoaften i DRK-huset, Gettorf, kl. 19.00
SSF, SdU, Akti, DCBIB, Skoleforeningen: Spil Dansk: Tundra+ Illia (support), **Volksbad**, Flensborg, kl. 20:30
Harreslev Kvindeforening: Hyggeaften i kirkens konfirmandstue, kl. 19:00

Borgerforeningen klar til grønlangkål

Den 26. oktober holdt Borgerforeningen generalforsamling med ca. 40 medlemmer, som startede med sprængt gåsebryst ad libitum. Herefter fulgte en kort generalforsamling, med årets beretning fra formanden Jens M. Henriksen. Han fremhævede de nye tiltag i foreningen med en medlemskonkurrence og digital tilmelding, begge dele blev taget godt imod. Der vil i det hele taget blive set på, hvad der kan gøre smere for medlemmerne end de traditionelle hyggelige aftener i Restaurant Borgerforeningen. De klassiske arrangementer var også gået godt, herunder turen til Koldinghus og der blev klappet af den ansvarlige i bestyrelsen, som på dagen opholdt sig i Spanien, men som også derude er aktiv i Borgerforeningens tjeneste. Efter at kasserer Gaby Böttinger havde fremlagt et regnskab med et lille minus tog en af foreningens revisorer ordet og sagde, at man skam gerne måtte få endnu et år med et lille underskud, da foreningen har en god kassebeholdning, hvilket bestyrelsen naturligvis tog til efterretning. Sekretær Iver Ottosen fremlagde medlemsstatus

PROGRAM

og samlet set holder foreningen sig nogenlunde på samme antal medlemmer, omkring de 185. Efter endnu en efterårssang var det tid til aftenens foredrag, hvor fhv. direktør Frank Baasch gennemgik ca. 40 års spændende udvikling og udfordringer i bankens verden med et tilbageblik på mange spændende oplevelser i Union-Bank.

Grønlangkålsspising

Inden længe, nemlig onsdag den 22. november er der indbudt til grønlangkålsspising i

Restaurant Borgerforeningen kl. 19. Her vil en del af foreningens formue gå til at servere snaps, idet menuen samlet koster 17,50 euro og interesserede kan gerne tilmelde sig, også selvom man endnu ikke er medlem, på tilmelding@borgerforeningen-flensborg.de. Efter den klassiske middag er der et spændende besøg af borgmesteren i Aabenraa, Jan Riber Jakobsen, som efter to år på posten vil fortælle bredt om både kommunens ve og vel og temaer her i grænselandet.

Billetter til Lauseniana Nytårskoncerten nu også igen til salg i Harreslev

Søndag den 21. januar 2024 kl. 15:00 finder nytårskoncerten med promenadeorkesteret Lauseniana igen sted i Harreslev i Holmberghalle. Det er 40 år siden, at den første nytårskoncert med Slynglerne kom til Harreslev og det er en glæde igen at kunne byde dette festlige og dygtige orkester velkommen. Som solist har de engage-

ret den danske baryton Thomas Storm. Solist og koncert vil senere annonceres mere detaljeret her i Ugeavisen. På ssf-billetten.de kan man dog allerede nu læse mere.

Man kan, udover at købe billetter de sædvanlige steder (se nederst), også købe dem i Harreslev, hvor de sælges i butikken Mode Sontique, Am Markt

4, 24955 Harreslev, tlf. +49 461 80 50 70.

Prisen er 20 euro for SSF-medlemmer og 25 euro for ikke-medlemmer.

I forbindelse med koncerten takker SSF Harreslev Oberst H. Parkovs Mindefond for støtte til koncerten og opfordrer til, at der atter bakkes godt op om en forrygende start på et nyt år, som man nødigt vil undvære fremover.

Billetter:

www.ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariater (<https://syfo.de/regional>), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensborg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensborg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensborg og ved indgangen. Arrangør er Sydslesvigsk Forening Harreslev (SSF)

SLYNGELKONCERT

Vellykket julemarked i Kejtum

TRADITION

En rigtig stor skare af mennesker, gamle som unge, strømmede søndag, den 5.11., til den danske idrætshal i Kejtum, for at besøge det første julemarked på Sild i 2023. Uanset om det var medlemmer af mindretallet, andre lokale fra Sild eller gæster på Sild, for alle var det en

stor glæde og de nød de smukt dekorerede stande med deres mangfoldige udvalg af hjemmelavede ting, mange af dem i dansk design.

Der blev også i vid udstrækning taget hånd om det fysiske velvære. Udover kaffe og kage blev der budt på æbleskiver og juleglogg, og hotdogs var også et must. Det var et hyggeligt arrangement med mange møder og gode samtaler, som bringer lys og håb ind i hverdagen i denne triste tid. En del af overskuddet går til Oma ordningen (pasning af skolebørnene efter skolen).

Gudstjenester

Torsdag, 9. november 2023

Bredsted kl. 17 Pihl spaghettigudstjeneste
FL Sct. Hans kl. 19 Strelow hverdagsgudstjeneste
FL Sporskifte kl. 16 Hougesen andagt krystalnat

23. søndag e. trinitatis | 12. november 2023 | Matt. 22,15-22

Aventoft Menighedshus kl. 10 Sloth
Egernførde kl. 10 Vogel

FL Ansgar Kirke kl. 10 M. Jørgensen
FL Helligåndskirken kl. 10 Knudsen
FL Sct. Hans kl. 10 Strelow fælles gudstjeneste
FL Sct. Jørgen **se Sct. Hans**
Frederiksstad kl. 14:30 Heide-Jørgensen dansk/tysk
Gelting kl. 11:30 Hansen
Harreslev kl. 11:30 Böll
Lyksborg kl. 11:30 Mogensen
Rendsborg kl. 17 Brask med mortensgås

Satrup kl. 10 Mogensen
Slv. Ansgar kl. 10 Berg jazzgudstjeneste med David Kaplan
Tarp kl. 14 Hansen
Tønning kl. 11 Hammer
Valsbølhus kl. 10:30 Skou
Vesterland kl. 10:30 Rasmussen

Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

Ugeavisen Sydslesvig

Udgiver: Flensborg Avis
Redaktion:
Sydslesvigsk Pressetjeneste ved Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
Flensborghus
Nørregade 76,
D-24939 Flensborg
Telefon +49 461 14408-120, -122, -230, -233
www.ugeavisen-sydslesvig.de
redaktion@ugeavisen-sydslesvig.de

Stemningsfulde melodier med Kabaret Nostalg

Af Claudia Jans

Torsdag den 2. november opførte Opera på Grænsen 2 gange deres forestilling "Kabaret Nostalg" på Flensborghus. Om eftermiddagen var det SSF Humanitært Udvalg, der stod for arrangementet og om aftenen var det SSF. Det var dejligt at se, at så mange var kommet for at se forestillingerne. Der var hyggeligt dækket op

med lys på bordene og scenografien skabte den rette stemning - man følte sig henført til 1920'erne og 30'ernes særlige atmosfære. Programmet bestod af sange fra fortiden fra både Danmark, Tyskland, nogle kendte franske chansons og enkelte evergreens fra USA. Sange, som publikum kendte og kunne nynne med på, hvilket de også gjorde. To dygtige operasangere og en

mesterlig pianist underholdt publikum og tog det med på rejse til både Paris, New York, København og Berlin. Sange fra Brecht/Weills "Dreigroschenoper" blev til et lille potpourri og ligeledes nogle sange fra de danske koryfæer Kaj Normann Andersen/Børge Müller fra "Mød mig på Cassiopeia" tonede frem. Der var et sydslesvigsk indslag i form af sangen "Istedløven", en sang af Verdi, som fik

en ny tekst i forbindelse med en revy, der blev vist i Flensborg til en SdU revy i 1970. Man kunne fornemme, at det vakte minder hos publikum. Hen mod slutningen kom der lidt andre sange på banen og Trude Herrs "Ich will keine Schokolade" blev fremført energifyldt og med humor. En dejlig eftermiddag og aften i et velsyngende selskab, hvor man kunne flyde rundt i nostalgis rige og mindes de gode

gamle dage. Ja og dog, der var også blevet plads til "Ein Tag wie Gold" fra serien "Babylon Berlin". En nykomponeret sang fremført i 30'ernes særlige tone med stil og patina. Alt i alt var det en oplevelse, hvor man flød rundt i mindernes rige i en mild og velsmagende sovs af melankoli og sentimentalitet.

SdU repræsenteret til DGIs Årsmøde

Atter igen har SdU været afsted til DGIs Årsmøde som i år fandt sted i hovedstaden København. DGI står for "Dansk Gymnastik og Idrætsforeninger" og er en landsdækkende organisation i Danmark, der arbejder for at fremme idræt og motion i hele landet. DGI er en paraplyorganisation, der repræsenterer og samarbejder med en bred vifte af idrætsforeninger og sportsklubber i Danmark og Sydslesvig.

SdU på talerstolen

I anledning af SdUs 100års jubilæum, var talerstolen reserveret til et oplæg fra SdU som del af DGI. Her kom næstformand Mads Lausten i sin tale bl.a. ind på, hvor stor en gave det er, at mindretallets børn og unge får mulighed for at komme afsted til Danmark, og møde andre danske unge på fodbold, badminton eller håndboldbanen. Desuden muliggør samarbejdet med DGI, at trænere kan deltage i danske kurser, knytte kontakter og danne netværk med

andre trænere nord for grænsen.

Tak til DGI

Der lød en stor tak til DGI for at understøtte det danske foreningsliv i Sydslesvig. - SdU er rigtig glad for at være en del af

DGI - og har altid været det. DGI er en uundværlig samarbejds- og sparringspartner i det idrætspolitiske arbejde, i vores deltagelse af stævner, turneringer og kurser. I er vores stærke bro til det danske idrætsliv, lyder det fra næstformanden.

Adventsudflugt til Sønderborg Slot

SSF Sct. Jørgen/Mørvig tager til julemarked på Sønderborg Slot. Turen er lørdag 02. december og bussen kører fra Jens Jessen-Skolen kl. 11:00 og fra St. Jürgen-Platz kl. 11:05. Efter besøget på julemarkedet kører bussen igen til Flensborg kl. 17 fra Sønderborg Slot. Prisen for denne tur er 35 € for

SSF-medlemmer og 50 € for ikke-medlemmer og inkluderer bustur, frokost samt entré (Sønderborg Slot / Julemarkedet). Hvis man ønsker at deltage, bedes man tilmelde sig senest den 23. november til Margit Hansen på tlf. 0461 36232 eller via mail marjan.49@gmx.de

Rettelse: Livestreaming om "Celler deler os" er den 21. november

21. NOVEMBER

I seneste udgave af Ugeavisen stod der, at livestreaming-oplægget "Uden kryptering, ingen internet" holdes den 14. november. Det er ikke korrekt. Oplægget holdes den 21. november, kl. 19 på A.P. Møller Skolen, og emnet er ikke kryptering - det er cellebiologi.

Indholdet

Cellerne i kroppen kopierer og deler sig ustandseligt. Dette gør, at et menneske kan skabes ud fra én celle. Oftest går det godt, men når det går galt, kan det så kimen til cancer. Hør en molekylærbiolog udfolde cellens funktioner og kontrolsystemer. I 1839 opstod teorien om celler, som den tyske læge Rudolph Virchow senere lavede den populære formulering af: "Omnis cellula e cellula" - "Celler kommer af celler". Det betyder kort sagt, at ud fra en celle opstår en ny. Netop derfor er det helt essentielt at celledeling foregår så præcist som muligt. Arvematerialet, DNA, skal kopieres korrekt inden det bliver fordelt mellem den gamle og nye celle og det må kun ske én enkelt gang for hver celledeling. Alt skal foregå i en koordineret og velordnet rækkefølge som er underlagt streng kontrol. Helt frem til 1980'erne var der ingen som rigtig forstod, hvordan cellens livscyklus var styret. Cancer kan opstå, når cellens kontrolgener bliver ramt af mutationer og dermed sat ud af drift. Det kan få en celle til at løbe løbsk og foretage uhenigtsmæssigt mange celledel-

linger som er et kendetegn for cancerceller. Cancer er en uønsket følgesvend til alle flercellede organismer. Og populært sagt, en bivirkning af, at "celler kommer af celler", da det tillader at mutation på mutation kan akkumuleres i en celle. Kendskab til cellens kontrolsystemer øger indsigten i, hvordan cancer opstår og dermed også hvordan den i fremtiden kan behandles og forebygges.

Foredragsserie

Oplægget er en del af foredragsserien "Offentlige foredrag i Naturvidenskab", der får folk til at komme tættere på de nyeste opdagelser og erkendelser inden for naturvidenskab. Det er forskere som forelæser, niveauet er højt, og man bliver udfordret, men kan få udbytte af alle foredrag uanset ens faglige forudsætninger. Foredragene livestreames fra Søauditorierne i Universitetsparken, Aarhus Universitet, til biografer, biblioteker, folkeuniversiteter, kulturhuse, foreninger, forsamlingshuse, gymnasier, skoler, spisesteder mv. i en lang række byer i Danmark og udlandet. I Slesvig by arrangeres aftenerne af A.P. Møller Skolen, Roklubben og SSF, og der er fri entré. Et foredrag varer typisk to timer inkl. en pause midtvejs på 20 minutter samt en session til slut, hvor forelæseren svarer på udvalgte spørgsmål indsendt af publikum under foredraget via SMS og Twitter.

Møde i SSFs hovedstyrelse

21. NOVEMBER

SSF indkalder til møde i Hovedstyrelsen, som holdes tirsdag den 21. november. Denne gang finder det sted på Husumhus. Mødet starter kl. 18:30. Dags-

ordenen, der sendes ud til Hovedstyrelsen mandag den 13. november, kan ses på SSFs hjemmeside fra tirsdag den 14. november.

Mikkel Schrøder med et tilbageblik på livets perioder

SVANEGÅRDSKOLEN
9.B
1990-91

23. NOVEMBER

Den 23. november vises stykket "Klassebilledet" i Bydelstorp. Det er Mikkel Schrøder, der spiller alle forestillingens roller med humor og nærvær. Han vover et tilbageblik på en livsperiode alle kender til. Det hele begynder med en invitation til en klasse-reunion årsgang 1991 og en rejse tilbage til den tid, hvor bajere var noget, man drak fra en pose i en hæk og forelskelse ramte lige så ofte, som der var nye afsnit af "The Cosby Show" på TV. Med nærvær, humor og god musik tager Mikkel Schrøder med band publikum med på en tur ned ad mindernes landevej, og der er

garanti for både latter og identifikation, når Mikkel Schrøder synger og fortæller om alle minderne. Som Mikkel siger: "Vi har alle været der, og husker det som var det i går: vennerne, glæderne, bekymringerne og en helt ny verden, der blev opdaget. Men hvor blev vennerne af? Hvad havde livet til dem?" "Klassebilledet" er én stor stærkt underholdende karikaturlignende tegning af alle disse skæbner. Mikkel Schrøder taler og synger om dem og tegner nogen helt fantastiske, humoristiske og kærlige portrætter af f.eks. Mogens, der ville ind i Jægerkorpsset men endte i Hjem-

mevænet, Lennart, der skriver kontaktannoncer fra fængselscellen, Helse-Else med held i urter og uheld i kærlighed. Klassebilledet vises torsdag, den 23. november, kl. 19:30 i Ejderhuset i Bydelstorp.

Billetter

www.ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariater (<https://syfo.de/regional>), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensburg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensburg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensburg og ved indgangen.

Den Jyske Opera viser H.C. Andersens operaeventyr "Ravnen" i Flensburg

(Foto: Anders Bach, Den Jyske Opera)

22. NOVEMBER

Deutsches Haus i Flensburg danner rammen den 22. november, når Jyske Opera viser Ravnen - et operaeventyr for voksne. Tre mystiske havnymfer, et kor af vampyrer, en dyster munk i skoven og en død ravn... Det lyder måske som en gotisk roman fra begyndelsen af det nittende århundrede, men er i virkeligheden en libretto skrevet af selveste H.C. Andersen. Historien vækkes musikalsk til

live af komponisten J.P.E. Hartmann, der har skrevet nogle af de mest elskede danske salmer og sange, f.eks. "I sne står urt og busk i skjul" og "Blomstre som en rosengård", men hvis værker for mange er glemt. I det partituret til denne ukendte perle kan prale af noget af den mest fantastiske belcanto musik, der er skrevet i det nordlige Europa, bliver Ravnen opsat som den sjette opera i Den Danske Serie. Operaeventyret Ravnen vises

onsdag, den 22. november, kl. 19:30 i Deutsches Haus i Flensburg.

Billetter

www.ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariater (<https://syfo.de/regional>), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensburg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensburg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensburg og ved indgangen.

Foredrag om sange og sangtradition i Sønderjylland

Historisk Samfund kreds Syd-slesvig inviterer til foredrag ved fhv. museumsinspektør Elsemarie Dam-Jensen om sange og sangtradition i Sønderjylland. Det holdes tirsdag, den 14. november kl. 17:00, i Tivolisalen på Südergraben 36 i Flensborg. Foredraget handler om sangens historie og rolle i Sønderjylland. Hvordan sangtraditionen udviklede sig i foreninger, forsamlingshuse og private hjem siden afstemningstiden i 1920, og om hvordan Højskolesangbogen langsomt, men sikkert, vandt indpas i Sønderjylland på bekostning af Den blaa Sangbog - og sikkert skal der også synges et par sange.

Der er gratis entre, dog bedes der om tilmelding i kalenderen på Historisk Samfunds hjemmeside: www.hss-dj.dk/ eller direkte til formand Henry Bohm tlf.: 01575 56 55 463

Deadline den 10. november, og der serveres kaffe, te og vand. Andre drikkevarer kan købes.

Sangenes betydning

I genforeningstiden indgik sangene først og fremmest i det væld af møder og fester, der blev afholdt i perioden. Gennem sangen har man fået afløb for den glæde, taknemmelighed og lettelse, man i den dansksindede sønderjyske befolkning har følt, da afstemningen kom, og da Genforeningen

blev en realitet. Selve det at synge sammen i store forsamlinger gav fælles identitet, løftede stemningen, "festliggjorde" begivenhederne og skabte fællesskabsfølelse. Mødeaktiviteten i Sønderjylland gik i gang umiddelbart efter, at 1. verdenskrig var slut. Ofte deltog flere hundrede mennesker i disse møder, der kunne være meget langvarige og omfattede mange taler og fællessange. Efter 1920 gik det lynhurtigt med at få oprettet nye steder, hvor man kunne synge: nye skoler, både efterskoler, højskoler og nye forsamlingshuse skød op overalt.

Alene i løbet af de første par år omkring genforeningen blev der oprettet fem efterskoler i Sønderjylland (Agerskov, Rens, Løgumgårde, Hoptrup og Nordborg Slot). På højskoleområdet genåbnedes Rødding Højskole i 1920, og derefter fulgte Danebod, Hoptrup og Rønshoved.

Mht. forsamlingshuse blev der opført fem nye i 1920, og i løbet af 1920'erne kom der 28 flere til!

Den blaa Sangbogs rolle efter 1920

Op gennem 1920'erne og -30'erne spillede Den blaa Sangbog fortsat en dominerende rolle, når man mødtes til foredrag og arrangementer i Sønderjylland. Men langsomt kom der - især fra de danske

lærere der var kommet til landsdelen efter 1920 og fra unge sønderjyder der havde været på efterskole eller højskole i Danmark - et ønske om at gå over til Højskolesangbogen, "at få et sangfællesskab med resten af Danmark", som man udtrykte det. Det tog sin tid, og besættelsen var også med til at forhale denne udvikling, for her fik Den blaa Sangbog igen en vigtig symbolsk betydning som Sangbogen for de dansksindede sønderjyder, men i 1946 kom sidste udgave af Den blaa, og herefter gik man så efterhånden helt over til Højskolesangbogen.

Endnu i dag synges der i Sønderjylland. Når foredragsholdere fra resten af Danmark hører fællessangen til møder, bemærker de ofte, at den er kraftigere her!

På billedet ses fhv. museumsinspektør Elsemarie Dam-Jensen, som holder foredraget om sange og sangtradition i Sønderjylland.

14. NOVEMBER

Her er hygge og ægte julestemning – Julebasarer i Rendsborg-Egernførde

(Foto: Wikimedia Commons)

3 X HYGGE

I Rendsborg-Egernførde Amt, holder SSF tre julemarkeder i år. Den første holdes lørdag, den 18. november fra 10 - 17. Det er julemarkedet i Askfelt, som er arrangeret af SSF Hytten-Okslev. Markedet åbner dørene i Dorfstr. 25 i Ascheffel. Her står kreative udstillere klar ved deres boder med hjemmelavede ting. Der tilbydes kagebord, grillpølser, rundstykker, kaffe, drikkevarer og gløgg. På skolegården er der desuden aktiviteter for børn. Derefter går turen til adventsmarked i Ejderhuset i Bydelstorp. Her er det SSF Rendsborg By, der står bag markedet. Det holdes lørdag, den 2. decem-

ber fra 12 - 17. Der bydes blandt andet på salg af hjemmelavede ting, aktiviteter for børn, musik ved Duo Frehr & Nissen, kaffe, julebag, gløgg og kakao samt grillpølser. Sidst men ikke mindst er julebasaren i Medborgerhuset i Egernførde. Den holdes søndag, den 3. december fra 11 - 16, og det er SSF samt Aktive Kvinder Egernførde, der står for arrangementet. Der tilbydes grillpølser, gløgg og mere på parkeringspladsen. I Medborgerhuset sælges håndarbejde med fine juleting og mere. Desuden tilbydes kaffe og kage.

define festival - elektroakustisk musik på Mejeriet

11. NOVEMBER

Den elektrificerede lyd fylder Mejeriet i Sønderborg den 11. november 2023, når define festival samler kunstnere fra forskellige genrer og verdensdele til en unik musikoplevelse.

DEKK og define

SdUs udvalg for digital elektronisk kunst og kultur (DEKK), består af en gruppe af frivillige der arbejder på at skabe adgang til teknologi, udbyde kursus- og workshop-tilbud samt præsentere elektronisk kunst til mindretallet. Derfor er define en perfekt samarbejdspartner. Foreningen define formidler den kunst og kultur der skabes ved hjælp af elektronisk apparatur - med fokus på special-områder for bestemte teknikker, nye teknikker og kreativ anvendelse

af elektronik i forskellige kunstarter. Det gøres bl.a. gennem koncerter, foredrag, udstillinger eller workshops.

Kunstnere på programmet

Aftenens hovedprogram præsenterer tre kunstnere, der hver især fusionerer akustiske lyde med elektroniske elementer - Ale Hop (Berlin), Bridget Ferrill (Berlin) og Müntzing/Wikström (Sverige). Koncerten starter kl. 17 med en særlig blok dedikeret til de nye kunstnere Habitual Invasion Of Asare, Johan Jøker Laustsen og Kristian Mølholm. Aftenen afslutter med en DJ (tba.). Billetter kan købes via Sønderborghus, 150 kr/100 kr for elever/studerende. Flere informationer på www.definefestival.com

Litteraturcafé: Eventyr i ord og musik

Om grådighed, lykke og længslen efter kærlighed.

Den 19. november kl. 14:30 er der litteraturcafé med kaffe og lækkert kagebord på Mikkelsberg. Eventyrfortæller Susanne Schoppmeier og musikanter Üze Oldenburg tager med ind i eventyrenes verden af grådighed, lykke og længsel efter kærlighed.

Eftermiddagen er for både voksne og børn (6+).

Det er Mikkelsbergs Venner, der inviterer til den årlige litteraturcafé på Mikkelsberg. I år skal det handle om eventyr og musik. Eventyr var oprindelig fortællinger for voksne. Denne eftermiddag fortælleres de til både voksne og børn fra 6 år og opefter.

Eventyrfortæller Susanne Schoppmeier fra Slesvig fortæller medrivende og underholdende eventyr på dansk og tysk. Musikanter Üze Oldenburg sætter musik til eventyrene med sækkepibe, drejelire og andre stemningsfyldte, selvbyggede og middelalderlige instrumenter.

"Eventyr er rugbrød for sjælen.

19. NOVEMBER

Eventyr er for alle: store og små, gamle og unge", siger Susanne Schoppmeier. I dag tænkes tit på eventyr, som noget der læses højt af en bog for børn. Men eventyr var oprindelig mundtlige fortællinger for voksne. Susanne Schoppmeier har taget den ældgamle tradition op igen og fortæller levende og medrivende historier for voksne og børn.

Üze Oldenburg kalder sig selv for musikanter fremfor musiker. En musikanter optræder ikke på en scene, men blandt publikum, på gaden, i øjenhøjde og i kontakt med folk. Musikanter bruger deres instrumenter til at underholde og fortælle hi-

storier. Üze Oldenburg er også både digter og instrumentbygger. Hans yndlingsinstrument er drejeliren: "Den er mystisk ... over- og undertonerne taler til helt bestemte steder i sjælen. Virkningen er ikke helt kontrollerbar. Måske derfor gjaldt drejeliren tidligere som et djævelsk instrument og har ikke fundet plads i kirkemusikken".

Priser og tilmelding

8 euro pr. person, inkl. kaffe og kagebord. For medlemmer af Mikkelsbergs Venner: 5 Euro pr. person.

Tilmelding senest den 13. november til info@mikkelsberg.de eller +49 4846 66 04.

Håndbold med SdU

Fordelt på to hold og seks dage, var knap 60 børn mødt op i Slesvig for at tilbringe nogle dage af deres efterårsferie med en masse håndbold, bevægelse og godt humør.

Trænerteamet

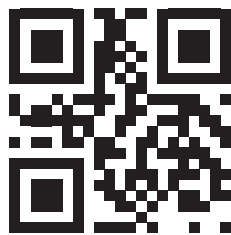
Et team på ni motiverede trænere, gav den ekstra gas for at give børnene en god oplevelse. Trænerteamet er sammensat af unge sydslesvigere der kommer fra forskellige klubber. En af dem er Mia. Mia har været med i flere år og hun har foreløbigt ikke tænkt sig at stoppe.

– Jeg har været med i ca. syv år nu og det er virkelig dejligt hver gang. Noget af det der motiverer mig mest, er at se, hvordan børnene udvikler sig og hvor meget glæde de har ved at være til håndboldcamp, fortæller hun.

Både Mia og resten af træner-teamet glæder sig til de næste camps, der allerede finder sted i maj.

Håndbold 2024

De næste tre håndboldcamps i maj og juni 2024 er allerede planlagt og der er nu åbnet for tilmeldingen. Campen for de 6-10 årige finder sted d. 10.-12. maj 2024, for de 11-14 årige 17.-19. maj 2024 og for 15-18 årige 14.-16. juni 2024. Ved spørgsmål kontaktes René Lange på rene@sdu.de eller +49 178 4507403. Flere informationer og tilmelding her:

AKTIV

Julebasar på Læk Danske Skole

18. NOVEMBER

Lørdag den 18. november holdes der julebasar på Læk Danske Skole. Det foregår i tidsrummet fra kl. 11:00 til 17:00 i skolens idrætshal. I cafeteriet bliver der budt på gløgg, kaffe, vand, grillpølser, vafler og æbleskiver - og så er der ærtesuppe kl. 12:00. Desuden byder julebasaren på en stor tombola, og så udstiller

privatpersoner samt klasser fra Læk Danske Skole deres håndarbejder og hjemmelavede juledekorationer, mm.

Børnehaven stiller med en aktivitetsbod.

Et eventuelt overskud går til fordel for det danske foreningsarbejde i Læk.

Dansk stjerne på besøg i Sydslesvig

Torsdag d. 02. november gæstede en grammynomineret, dansk popstjerne Sydslesvig, i forbindelse med Spil Dansk ugen.

Tre gange platin

Clara Sofie er sangerinde og sangskriver fra København. Hendes gennembrud kom i 2010, hvor hendes nummer 'Når Tiden Går Baglæns' solgte tre-dobbelt platin. I 2022 blev hun så nomineret til en grammy som sangskriver. Hendes musik er en blanding af gode elektroniske lyde og pop. Hun har spillet på diverse scener Danmark rundt og skriver ikke kun sange for sig selv.

eftermiddag for at holde en tre timers workshop med 12 unge mellem 11-14 år. Clara Sofie fortalte om sig selv og hvordan hun laver musik i en mande-domineret musikverden. De unge kunne komme med spørgsmål og hun fortalte om de forskellige roller der kan indtages i branchen og gav gode tips til bl.a. at det er godt at kunne lidt af det hele.

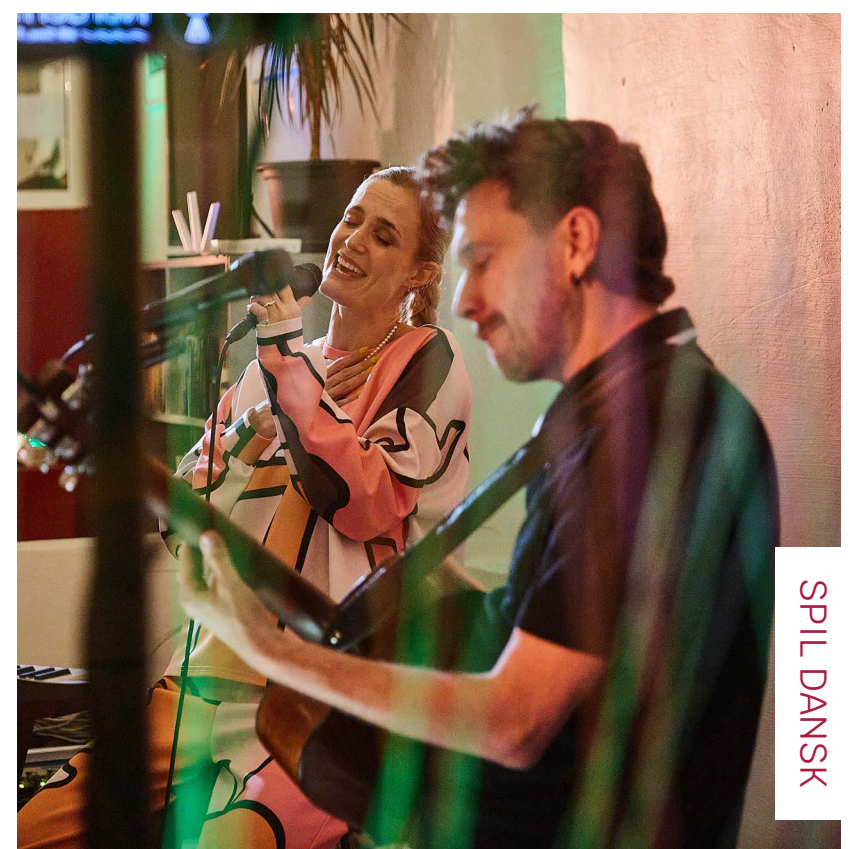
Supplerende blev der lavet forskellige sangskrivningsøvelser.

de godt 30 fremmødte blev belønnet med dejlig koncert ved Clara Sofie og hendes duetpartner Noah på guitar.

Der blev både spillet akustisk og med synthesizer. Hun kom med et repertoire af sine egne sange som hun både har skrevet, komponeret og tildels endda produceret selv. Tilskuerne forlod koncerten med en varm fø-

lelse i maven efter en time med en særdeles smuk stemme.

SPIL DANSK

Sangskriverworkshop

Danske Clara Sofie mødte op i Engelsby-Centret torsdag tidlig

Koncert

Om aftenen var der inviteret til koncert på Aktivitetshuset og

I Flensborg By og Sydtønder Amt ses på udviklingen af distriktsarbejdet

Både Sydtønder Amt og Flensborg By har for tiden fokus på, hvordan distriktsarbejdet og samarbejdet på tværs af distrikter kan udvikles. Således blev der i Sydtønder Amt holdt en workshop for bestyrelsesmedlemmer for de enkelte distrikter med henblik på foreningsudvikling, bestyrelsesarbejde og generalforsamlinger.

Omkring 15 deltagere diskuterede i forskellige arbejdsgrup-

per emnerne, og der udviklede sig en god diskussion ved de enkelte borde. Der kom mange "nye og gamle" ideer frem.

Blandt de nye tiltag, der ifølge amtskonsulent Lars Petersen formentligt kommer til at give pote i bestyrelserne, er at invitere naboliktrikter med til bestyrelsesmøderne. Det skal også gøres mere synligt, at alle medlemmer er velkomne til at deltage i naboliktrikternes

arrangementer. Desuden skal der nok tænkes over en større centralisering med hensyn til kasserer og forvaltning. Generalforsamlingerne skal gøres mere spiselige ved at sætte en form for trækplaster - som for eksempel et foredrag, billedkavalkade eller lignende - med på aftenens program.

Der blev også spurgt ind til, "hvorfor kan en generalforsamling ikke holdes om eftermiddagen med børnepasning eller i forbindelse med et familierangement?!"

Tættere samarbejde i Flensborg

Lige inden efterårsferien havde Flensborg By ligeledes det fremtidige distriktsarbejde på programmet. Byformand Kristina Sukatus havde inviteret til et møde med distriktsformændene. Formålet var blandt

andet at få talt om, hvordan samarbejdet på tværs og med bystyrelsen kan udvikles. Der er allerede i de senere år blevet holdt formandsmøder 2 gange årligt, men det var Kristina Sukatus første fællesmøde med distriktsformændene, og hun lagde ud med noget, som formændene blev opfordret til at tage med hjem. Spørgsmålet var, om man muligvis kunne give kulturoplevelser som gave ved runde fødselsdage. Mange

af distrikterne giver nemlig en buket blomster eller en flaske vin, når medlemmerne runder særlig skarpe hjørner. Emnet blev diskuteret intenst, og der kom ikke noget endeligt svar på det, hvilket dog ikke gjorde noget, for byformanden havde netop opfordret til at tage emnet med hjem til distrikterne. Her skal der på samme måde drøftes, hvordan distriktsarbejdet og samarbejdet kan udvikles.

UDVIKLING

Sydslesvigs Festival for garn og tråd: En dag i håndarbejdets tegn

PASSIONERET

Af Sarah Keppler og Kirsten Futtrup

For 8. gang blev der i weekenden inviteret til Sydslesvigs festival for tråd og garn. 72 kvinder og en mand havde taget sig tid til at dykke ind i håndarbejdets verden og tilbringe en dag med strik, broderi, perler og nåle. Deltagerne og underviserne mødtes om morgenen på Flensborghus, hvor de blev budt velkommen og fik deres navneskilte. Festivalens navneskilte er blevet til en klassiker og deltagerne glæder sig altid til at se, hvad der nu blev fundet på. Vi talte 28 komplimenter på de små glaskugler, der var fyldt med broderi garn og hang på små kridttavler med navn på. Om formiddagen stod alt i workshoppens tegn. Deltager-

ne kunne vælge mellem nålebinding, lave accessoires som øringer eller brocher med perler, at strikke og lære nye teknikker som gobelinstrik eller blive inspireret til nye farvesammensætninger af garnet gennem Käthe Lassens billeder, at strikke huer eller at brodere med Bayeux stinget. Underviserne kom fra hele Danmark: Fanø, Hanstholm, Århus, København og Trekants området. Dermed bliver dansk håndværk, teknikker og design undervist i Sydslesvig og deltagerne får et godt indblik i, hvad der rører sig i Danmark inden for håndarbejde. Efter frokosten holdt Hanne B. Sønnichsen et foredrag med titlen "Jeg er kræsen – også hvad mit håndarbejde angår". Hanne ejer butikken "Hanne i Højer" og er ikke kun væver og strikkede-

signer. Hun sælger kunsthåndværk, garn og opskrifter og i et lille galleri viser hun sine egne kunstværker. Hanne fortalte om valg af materiale, teknikker og designs og hvorfor det er vigtigt for hende at arbejde med kvalitet. Et spændende foredrag, hvor deltagerne både fik styr på ulempen ved at strikke med hundehår, at en trøje kan strikkes af 85 gram garn og hvorfor hun finder så meget inspiration i det landskab hun bor i, der egentlig kun ligner en streg. Efter foredraget fik deltagerne lov til at røre ved de forskellige luksusgarntyper og prøve både modeller i strik og vævning. Om eftermiddagen fortsatte deltagerne med undervisningen og et lille tje i lokalerne viste, at der var bum stille og en summende atmosfære af kon-

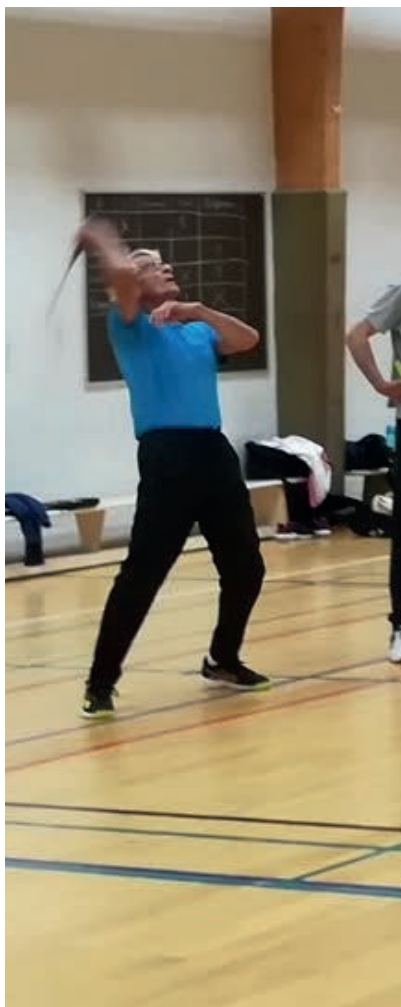
centration. Der skulle nås meget på de få timer og trætte og glade deltagere kom tilbage på Flensborghus om eftermiddagen, for at være med til afslutningen. Modedesigner Anna Toftgaard-Hansen holdt et oplæg om sin bacheloropgaves afslutningsprojekt: En ridderkvinde i sygeplejekofte. Anna fortalte om sin families historie og hvorfor hun havde valgt netop at lave mode inspireret af de sydslesvigske kvinders rolle mellem 1864 og 1920. Forskellige catsuits med marguerit mønster, tøj i mærkelige former og hemmelige budskaber broderet på indersiden af tøjet gav rigtig meget mening og blev rost og beundret. Bagefter fik deltagerne mulighed for at se de kunstværker, de selv havde lavet med udsagn om håndar-

bejde og som blev bygget op til en udstilling i løbet af dagen. Garnnøgler som lykkemedicin, tasker til håndarbejds projekter med citater på og broderede udsagn viste den store mangfoldighed, deltagerne har i deres kunnen. Op til festivalen er nervøsiteten stor, om alt fungerer, om alle undervisere dukker op, om alt er på plads og om dagen bliver så fantastisk, som den burde være. Tilbagemeldingerne og taknemmeligheden fra underviserne og deltagerne er tydelige. Sydslesvigs festival for tråd og garn satser på fagligt input, inspiration og mødet mellem mennesker. Konceptet fungerer udmærket og både SSF, Dansk Centralbibliotek og Aktivitetshusets medarbejdere kan være stolte over resultatet.

Fotos: Marc Rieckertsen

Norbert Thomsen - stadig sportsmand

Multimennesket Norbert Thomsen. Sådan lød overskriften på en artikel i Flensborg Avis, da han fyldte 50 år. Det er nu et kvart århundrede siden og denne gang er det Ugeavisen Sydslesvig, der skriver.

Af Tilla Rebsdorf

Hvorfor har I da fundet frem til mig? Norbert Thomsen lyder lidt forundret, da han bliver bedt om at stille op til et interview omkring frivillighed til Ugeavisen Sydslesvig. Sådan er det, for i det sydslesvigske univers af frivillige hænder er ingen for gammel.

- Jeg er stadig en badmintonmand, og træner badmintonholdet med de voksne spillere i Kær Herred UF hver tirsdag i hallen ved Ladelund, siger han i det hyggelige køkken.

En gang var det politik og sport, der fyldte hans liv, plus familie og job naturligvis. I 42 år sad han i rådhuset i Læk, både som udvalgsformand og gruppeformand for Sydslesvigs Vælgerforening (SSW), og har ikke tal på, hvor mange aftensmøder, det er blevet til. Nu er tempoet sat ned, og efter et helt liv i det danske mindretal på vestkysten kan han se tilbage på så mange tillidsposter og frivillige jobs, at det kan være svært at holde overblikket.

- Uden min gode kone var det da aldrig gået, siger han om, Karin Haunstrup, der netop kommer ind fra stuen.

Børnene er for længst fløjet hjemmefra. To bor i Danmark, en i Andorra, og hvis du synes at navnet "Haunstrup Thomsen" forekommer dig bekendt, så er det måske fordi deres datter

vandt tegnekonkurrencen om årets årsmødeplakat 2023. En plakat, der netop havde temaet: "Frivillig, fordi jeg ikke kan lade være" som tema.

- Jeg har også et godt råd til dig, der sidder og overvejer, om du skal påtage dig et stykke frivilligt arbejde. Let bagdelen, bank på døren og spørg, om de kan bruge dig. Husk også at sige nej tak, hvis det bliver for meget, for det skal jo ikke være et pres. I mindretallet er de altid glade for de frivillige, siger Norbert Thomsen.

Hold dig i gang

Ildræt og bevægelse er så vigtig, også for folk oppe i årene. Det er da også tydeligt at se på hele hans krop og holdning. Han er i rigtig god form. Hans badmintonspillere regner da også med at han bliver ved til han er 90. Måske ikke, men i hvert fald så længe det kan lade sig gøre, eller som han selv siger, så længe jeg kan stå op og slå til bolden. Det er ikke kun motionen, der driver ham, men også alt det andet, der er ved at komme ud og møde andre. I foråret var han til SdU's motionsstævne på A.P. Møller Skolen, hvor deltagerne alle skulle være over 50 år.

- Det er dejligt at komme ud, og så holder vi os i form. Jeg ser ældre mennesker, der efter pensioneringen helt falder hen. Det er bare ikke godt at gå i stå. Ja, jeg kan jo ikke få alle

op af sofaen, så det glæder mig at have dette hold, siger han, og mindes dengang han hver torsdag havde 44 børn til badmintontræning. Da var der mere pres på, siger han.

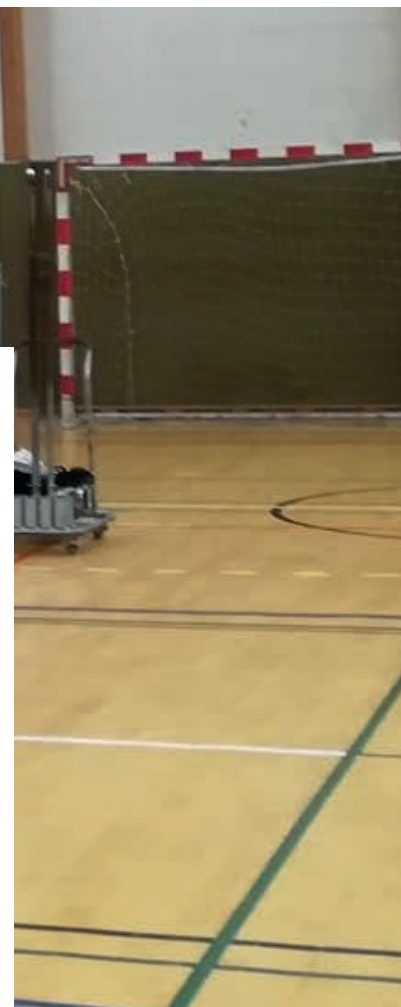
Mindretalsmand

Norbert Thomsen er en hjemmefødt mindretalsmand. I hans barndomshjem i Læk var de en stor børneflokk, 11 i alt, og så stor, at familien faktisk kunne stille med sit eget håndboldhold. Det gjorde de, og sammen med andre dygtige spillere vandt de adskillige mesterskaber. Dengang var han både spiller og træner og husker også dengang, da det dansk-tyske forhold ikke var så godt som nu.

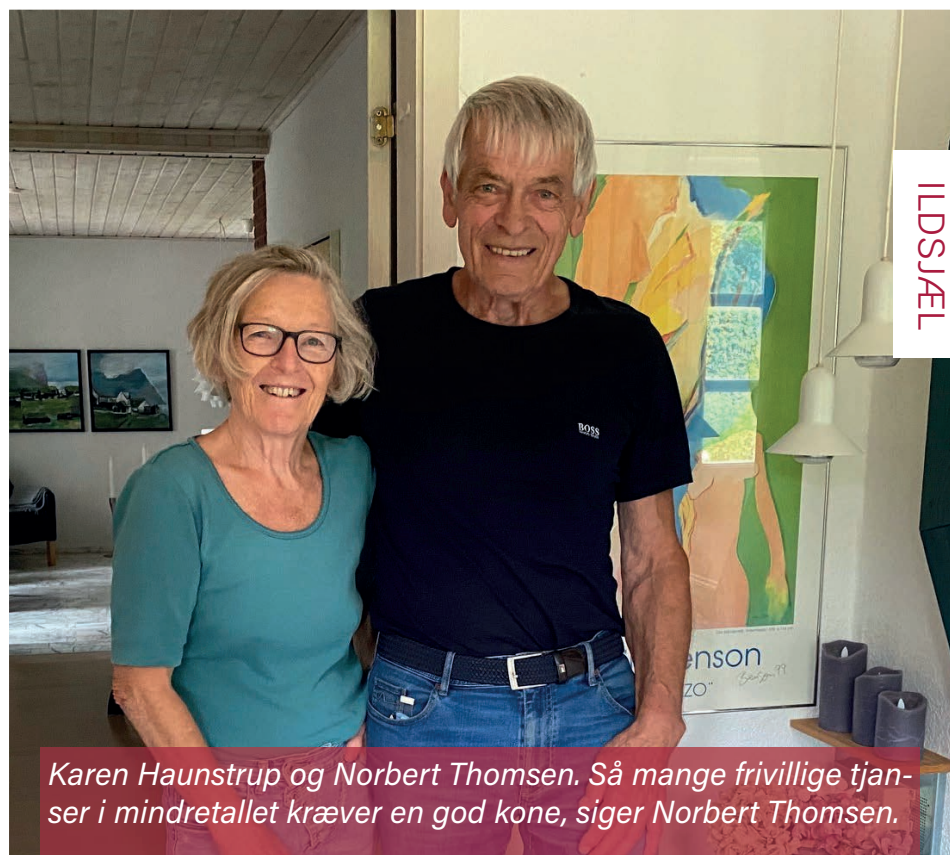
- Derfor blev mange mesterskaber afviklet nord for grænsen. Det var også Norden, der trak i os. Jeg kan ikke sige helt hvorfor, men sådan var det bare. Bagefter var det badmintonen, jeg kom til at holde af, fortæller han.

Norbert Thomsen er af den generation, der kom i lære efter konfirmationen. Han blev udlært mekaniker og skiftede senere til pedeljobbet på Ladelund Skole. Han kunne både ordne vandhaner der dryppede og feje sne om vinteren og det var også ham, der kørte skolebussen.

- Og så tager jeg mig stadig gerne et slag tennis. Det er nu mest for at holde mig i gang.

Holdfoto fra Landsstævnet i Vingsted, hvor sydslesvigerne vandt guld. Norbert Thomsen er nr. to fra venstre. (Fotos: privat)

Karin Haunstrup og Norbert Thomsen. Så mange frivillige tjenester i mindretallet kræver en god kone, siger Norbert Thomsen.